

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/77/2016
Identifikačné číslo spisu: 1112010084
Dátum vydania rozhodnutia: 06.06.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:1112010084.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí konanom 6. júna 2017 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Štefana Harabina, v trestnej veci proti obvinenému Ing. E. W., pre pokračujúci zločin sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák., o dovolaní obvineného podanom prostredníctvom obhajkyne Mgr. Ivce Šišolákovej proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2014, sp. zn. 4 To 143/2013, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného Ing. E. W. s a o d m i e t a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bratislava I (v poradí druhým) rozsudkom z 18. júla 2013, sp. zn. 5 T 8/2012, uznal obvineného za vinného zo spáchania pokračujúceho zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. na skutkovom základe, že :

1/ ako súdny exekútor, ktorému bol rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky z 06.08.2004 číslo 14569/2004-41 dočasne pozastavený výkon exekútorského úradu, v rámci exekučného konania vedeného pod číslom Ex 14/05, na základe platobného rozkazu vydaného Okresným súdom Bratislava II z 21.01.2005 spisovej značky 33Rob/2844/2004, ktorý nadobudol právoplatnosť a vykonateľnosť 16.02.2005 a ktorým bola spoločnosť V. W., s r.o. v likvidácii, O., ako povinnému, uložená povinnosť zaplata pohľadávky spoločnosti K. W., a.s. K., ako oprávnenému, vo výške 4 083 646,- Sk s príslušenstvom, došlo 19.12.2006, na základe exekučného príkazu na vykonanie exekúcie prikázaním pohľadávky z účtu v banke vydaného vyššie uvedeným exekútorským úradom spoločnosti I. O., a.s. zo dňa 06.10.2005 pod číslom Ex 14/05, k prevodu sumy vo výške 1 180 305,- Sk z bankového účtu povinného číslo XXXXXXXXXXX/XXXX na bankový účet číslo XXXXXXXXXXX/XXXX, vo vlastníctve zastupujúceho exekútora Mgr. Q. J., ktorý z uvedenej sumy uskutočnil 20.12.2006 hotovostný výber vo výške 180 000,- Sk a 21.12.2006 hotovostný výber vo výške 300 000,- Sk a tieto finančné prostriedky odovzdal v uvedené dni v sídle exekútorského úradu obvinenému, následne 22.12.2006 zastupujúci exekútor Mgr. J. bezhotovostne previedol sumu 700

000,- Sk v prospech účtu číslo XXXXXXXX/XXXX uvedený v upovedomení o začatí exekúcie, ktorý bol vo vlastníctve Ing. Q. P., ktorá následne 31.12.2006 uskutočnila hotovostný výber finančných prostriedkov v uvedenej sume a tieto odovzdala v sídle exekútorského úradu obvinenému, pričom obvinený takto vymožené finančné prostriedky oprávnenému neodovzdal, po zmene exekútora Okresným súdom Bratislava II tomuto, napriek výzvam, nepredložil vyúčtovanie počtu účelne vynaložených hodín a paušálnu sumu za jednotlivé úkony, ale zverené prostriedky si prisvojil a použil ich dosiaľ nezisteným spôsobom, čím poškodenej spoločnosti K. W., a.s. spôsobil škodu vo výške 39 168,80 €,

2/ obvinený ako súdny exekútor, ktorému bol dočasne pozastavený výkon funkcie súdneho exekútora Rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky o dočasnom pozastavení výkonu exekútorského úradu číslo 14569/2004 z 06.08.2004, právoplatným 13.08.2004, potom, ako bolo začaté Exekučným úradom obvineného Ing. E. W. v O. na Y. T. X, exekučné konanie číslo Ex 79/03 na základe Zmenkového platobného rozkazu vydaného Krajským súdom Bratislava číslo 33 Zm61101, ktorý sa stal právoplatným 27.10.2003 a ktorým bola Ing. I. S. ako odporcovi - povinnému uložená povinnosť zaplatiť pohľadávku navrhovateľke - oprávnenej Q. Y. vo výške 605.000,- Sk (20.082,32 €) s príslušenstvom, vymohol v rámci tohto exekučného konania od povinného Ing. I. S. sumu vo výške 882 900,- Sk (29.306,91 €), a to konkrétne v období 19.11.2004 do 06.10.2006 sumu 153.917,- Sk (5.109,11 €) uhradenú povinným Ing. S. viacerými hotovostnými splátkami, ďalej dňa 31.01.2008 sumu vo výške 506.992,- Sk (16.829,05 €), ktorú previedol z exekučnej veci vedenej pod číslom konania Ex 56/04 na jeho exekučnom úrade prospech Ing. I. S. a následne dňa 28.07.2008 sumu 221.992,- Sk (7.368,78 €), ktorú povinný Ing. I. S. vložil v hotovosti v prospech účtu číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX vedeného v T. O. W., a.s. O., pričom obvinený Ing. E. W. z takto vymoženej sumy vyplatil oprávnenej Q. Y. dňa 21.12.2006 len sumu vo výške 50.000,- Sk (1.659,70 €), ďalšie vymožené finančné prostriedky oprávnenej nevyplatil a ponechal si ich, čím poškodenej Q. Y. spôsobil škodu vo výške 832 901,- Sk (27.647,25 €),

3/ ako súdny exekútor so sídlom exekútorského úradu v O. na Z. ulici číslo XX, následne na Y. ulici číslo X, ktorému bol Rozhodnutím ministra spravodlivosti Slovenskej republiky zo 6.8. 2004 pod číslom 14569/2004-41 dočasne pozastavený výkon, v rámci exekučného konania vedeného pod číslom Ex 14/05 na základe platobného rozkazu Okresného súdu Bratislava II číslo 33 Rob/2844/2004 z 21.1.2005 s právoplatnosťou a vykonateľnosťou dňa 16.2.2005, a ktorým bola spoločnosť V. W. s r.o. v likvidácii O. ako povinnému uložená povinnosť zaplata pohľadávky spoločnosti K. W., a.s., K. ako oprávnenému vo výške 4.083.646,- Sk s príslušenstvom, vydal dňa 16.5. 2006 v zastúpení súdnym exekútorom Mgr. Q. J. exekučný príkaz na vykonanie exekúcie príkazaním pohľadávky spoločnosti W. Q. s r.o., Q., v prospech bankového účtu exekútora číslo XXXXXXXX/XXXX, na základe ktorého, rovnako ako na základe písomnosti obvineného z 8.2. 2007 adresovanej uvedenej spoločnosti o zmene exekútorského účtu, došlo dňa 19.3. 2007 k prevodu sumy vo výške 597.000,- Sk z bankového účtu spoločnosti W. Q. s r.o. Q. číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX na bankový účet číslo XXXXXXXXXXXX/XXXX uvedený obvineným, pričom tento následne obdržané finančné prostriedky viacerými hotovostnými výbermi z účtu vybral, avšak oprávneného neodovzdal, tieto si prisvojil a použil ich nezisteným spôsobom ku škode spoločnosti K. W., a.s. K. [t. č. W.-F. F. K. W. s r.o. K. vo výške 597.000,- Sk (19.816,76 €)].

Za to súd obvinenému podľa § 213 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 41 ods. 2 a § 42 ods. 2 Tr. zák. uložil súhrnný trest odňatia slobody v trvaní deväť rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. bol obvinený na výkon uloženého trestu zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Tr. por. súd obvineného zaviazal na náhradu škody vo výške 58 985,56 Eur poškodenej K. W., a.s. a vo výške 27 647,25 Eur poškodenej Q. Y..

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil rozsudok Okresného súdu Bratislava I z 31. decembra

2005, sp. zn. 2 T 24/2010, v spojení s uznesením Krajského soudu v Bratislavě z 31. júla 2012, sp. zn. 4 To 32/2012, a rozsudok Okresného soudu Bratislava I z 19. februára 2010, sp. zn. 6 T 113/2008, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ktoré stratili podklad.

Na podklade odvolania obvineného Krajský súd v Bratislavě (v poradí druhým rozhodnutím) rozsudkom z 13. marca 2014, sp. zn. 4 To 143/2013, podľa § 321 ods. 1 písm. e/, písm. f/, ods. 3 Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste, spôsobe jeho výkonu a vo výroku o náhrade škody a na základe § 322 ods. 3 Tr. por. obvinenému uložil podľa § 213 ods. 3 Tr. zák. s použitím § 37 písm. h/, § 38 ods. 7, § 41 ods. 2 a § 42 ods. 2 Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody v trvaní sedem rokov a podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Tr. zák. ho na výkon trestu zaradil do ústavu s minimálnym stupňom strázenia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste a spôsobe jeho výkonu uloženého rozsudkom Okresného soudu Bratislava I z 31. decembra 2005, sp. zn. 2 T 24/2010, v spojení s uznesením Krajského soudu v Bratislavě z 31. júla 2012, sp. zn. 4 To 32/2012, a rozsudkom Okresného soudu Bratislava I z 19. februára 2010, sp. zn. 6 T 113/2008, v spojení s uznesením Krajského soudu v Bratislavě z 27. júla 2010, sp. zn. 3 To 39/2010.

Podľa § 288 ods. 1 Tr. por. poškodenú W.-F. F. K., s.r.o. a poškodenú Q. Y. so svojimi nárokmi na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Proti rozhodnutiu krajského soudu podal obvinený sám i prostredníctvom obhajcu dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/, písm. c/, písm. i/ Tr. por., teda že vo veci rozhodol nepríslušný súd, bolo zásadným spôsobom porušené jeho právo na obhajobu a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V bližšom odôvodnení dovolania k jednotlivým dovolacím dôvodom inter alia uviedol, že o spornom postupe súdneho exekútora v exekučnom konaní musí rozhodovať výlučne exekučný súd určený zákonom, ktorým súd prvého ani druhého stupňa nebol, preto v prejednávanej došlo k porušeniu zákona z hľadiska vecnej a miestnej príslušnosti (§ 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por.). Prvostupňový i odvolací súd sa podľa neho dopustili v konaní rovnakej chyby spočívajúcej v hľadaní trestnoprávnej zodpovednosti súdneho exekútora v zmysle pravidiel správania určených Trestným zákonom, pričom celkom ignorovali platné ustanovenia Exekučného poriadku. Ani jedno rozhodnutie v tejto veci neobsahuje poukaz na zákonné ustanovenie, porušenia ktorého sa obvinený ako súdny exekútor dopustil, a súdy sa s jeho argumentáciou vôbec nevysporiadali a túto ignorovali. Absencia takejto závažnej skutočnosti robí rozhodnutia súdov nepreskúmateľnými. Krajský súd dokonca vo svojom odôvodnení konštatoval, že obhajoba obvineného je bezpredmetná, čo svedčí o tom, že o vine a treste obvineného bolo rozhodnuté vopred bez ohľadu na jeho argumentáciu. Takýto postup je podľa dovolateľa treba považovať za hrubé porušenie práva na spravodlivý proces (§ 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.).

V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený namietal, že súdy sa v danom prípade uspokojili s výpoveďami svedkov, že zexekvované prostriedky prijal na účet a následne ich z účtu vybral, a takto preukázaný zločin stačil na uloženie vysokého trestu odňatia slobody. Výber z účtu však nemôže byť trestným činom a neznamená automaticky prisvojenie si cudzích finančných prostriedkov, obzvlášť keď ich on sám vybral v záujme ich ochrany pred prípadnou exekúciou a doposiaľ sa nachádzajú v jeho depozite. Obvinený mal podľa soudu porušiť povinnosť vyplatiť vymožené prostriedky oprávneným osobám, avšak na podporu tohto tvrdenia súd neuvádza žiadne ustanovenie Exekučného poriadku, zrejme z dôvodu, že takéto ustanovenie v tom čase ani neexistovalo. Pokiaľ ide o výšku spôsobenej škody, táto je podľa neho nezmyselne určená a nezohľadňuje jeho nárok na odmenu a náhradu trov pri výkone exekúcie súdnym exekútorom. Súd opomenul skutočnosť, že v prípade zmeny súdneho exekútora počas exekučného konania tak, ako k tomu došlo v prejednávanej veci, sa zostatok sumy po odpočítaní trov exekúcie vypláti oprávnenému až po rozhodnutí exekučného soudu o výške trov exekúcie. Tento postup obvinený dodržal. K rozhodnutiu exekučného soudu doposiaľ nedošlo. Napokon súdom vyčítal, že sa nevysporiadali ani s ustanovením § 28 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého čin inak

trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnenému predpisu ani ho neobchádza; spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnenému predpisu. S ohľadom na uvedené nemohlo dôjsť k naplneniu obligatórnych znakov trestného činu vrátane zavinenia.

Vzhľadom na uvedené navrhol zrušiť rozhodnutie súdu prvého i druhého stupňa a oslobodiť spod obžaloby v celom rozsahu.

K dovolaniu obvineného sa vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Bratislava I, ktorá uviedla, že dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. nebolo možné v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. použiť, pretože obvineným uvádzané skutočnosti mu boli známe už skôr, avšak ich nenamietal. K porušeniu práva na obhajobu podľa nej nedošlo, rovnako ani k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., pretože obvinený namietal len hodnotenie dôkazov a aj prípadný nedostatok v konkretizácii ním porušeného ustanovenia zásadným spôsobom neovplyvnilo jeho postavenie. Svoje zákonné povinnosti si nespĺnil ani napriek výzvam súdu, preto mu nebola priznaná žiadna odmena. Napriek tomu si vymožené prostriedky ponechal a naložil s nimi bližšie nezisteným spôsobom. Postupoval tak v rozpore so zákonom, spôsobom zakladajúcim trestnoprávnu zodpovednosť. Pokiaľ išlo o porušenie § 28 ods. 1 Tr. zák., obvinený toto ustanovenie podľa nej zjavne nepochopil, pretože v prípade, že by postupoval v súlade s Exekučným poriadkom a neprisvojil si bez právneho dôvodu vymožené prostriedky, jeho konanie by nenaplnilo zákonné znaky žiadneho trestného činu.

Vzhľadom na uvedené prokurátorka navrhla dovolanie podľa § 382 písm. c/ Tr. por. odmietnuť.

W.-F. D. V., s.r.o. (ako právna nástupkyňa pôvodnej poškodenej W. - F. F. K., s. r. o. na základe ich zlúčenia) k dovolaniu obvineného vo svojom vyjadrení poukázala na to, že obvinený pre spoločnosť vymohol celkovo 97 437,21 Eur, z ktorých jej poukázal iba 29 292,33 Eur, zvyšok si ponechal a okrem odmeny 20 % zo sumy 38 441, 50 Eur zvyšnú časť nezúčtoval a dosiaľ neuhradil. Okrem toho v predmetnej exekučnej veci došlo k zmene súdneho exekútora, o ktorej rozhodoval súd, pričom obvinený si v tomto konaní žiadne trovy neuplatnil, preto mu ich súd nepriznal. Podľa jej názoru súdy dostatočne zistili skutkový stav a pre dovolacie konanie nebol dôvod.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre jeho podanie a zistil, že dovolanie proti napadnutému právoplatnému rozhodnutiu je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. h/, § 566 ods. 3 Tr. por.), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Dovolanie súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., a nie je dôvod na postup podľa § 382 písm. a/, b/, d/, e/, ani f/ Tr. por.

Dovolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že po začatí dovolacieho konania obvinený 28. mája 2016 zomrel. Vzhľadom k ustanoveniu § 368 ods. 3 veta prvá Tr. por., podľa ktorého smrť obvineného alebo vyhlásenie obvineného za mŕtveho neprekáža uskutočneniu dovolacieho konania, ak dovolanie má byť alebo bolo podané v prospech obvineného, dovolací súd dovolanie prejednal a na neverejnom zasadnutí dospel k záveru, že je potrebné ho odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por., nakoľko je zrejmé, že nie sú splnené namietané dôvody dovolania.

Podľa § 371 ods. 4 (prvá veta) Tr. por. dôvody podľa odseku 1 písm. a) až g) nemožno použiť, ak táto okolnosť bola tomu, kto podáva dovolanie, známa už v pôvodnom konaní a nenamietal ju najneskôr v konaní pred odvolacím súdom; to neplatí, ak dovolanie podáva minister spravodlivosti.

Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť

ako prejavy stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok a ktoré je preto potrebné odstrániť. Dovolací súd je pri náprave uvedených väd v zásade až poslednou inštanciou, čo znamená, že preskúmava nedostatky, ktoré boli preskúmané už odvolacím súdom a neboli ním napravené, prípadne ním boli spôsobené. Tomu zodpovedá aj obmedzenie možnosti podať dovolanie v prípade, keď neboli využité riadne opravné prostriedky [§ 371 ods. 1 (veta prvá) Tr. por. a contrario, pokiaľ nejde o zákonné výnimky uvedené v tomto ustanovení] a povinnosť namietať niektoré dovolacie dôvody najneskôr v odvolacom konaní (citované ustanovenie § 371 ods. 4 Tr. por.).

Cieľom ustanovenia § 371 ods. 4 Tr. por. je predísť tomu, aby konanie pred dovolacím súdom slúžilo ako možnosť namietať stále nové nedostatky, ktoré mohli byť zhojené už v konaní pred súdom nižšieho stupňa. Zákonodarca v tejto súvislosti zrejme predpokladal, že pokiaľ bola namietaná vada dovolateľovi známa už v pôvodnom konaní a tento sa ju nesnažil odstrániť pri prvej novej príležitosti, nejde o vadu tak závažnú, aby ju bolo potrebné preskúmať v dovolacom konaní a v konečnom dôsledku by mohlo ísť len o špekuláciu dovolateľa smerujúcu k predĺženiu celého konania.

V prejednávanej veci z obsahu spisového materiálu vyplýva, že zo strany obvineného nebola najneskôr v odvolacom konaní vznesená námietka rozhodovania nezákonným súdom, resp. súdom nepríslušným, hoci táto okolnosť mu musela byť známa už v pôvodnom konaní. Z toho dôvodu obvinený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. a/ Tr. por. takto obsahovo vymedzený nemohol v zmysle § 371 ods. 4 Tr. por. v dovolacom konaní použiť (viď aj stanovisko trestnoprávneho kolégia sp. zn. Tpj 74/2015 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 15. júna 2016, sp. zn. II. ÚS 499/2016).

Ad marginem dovolací súd poznamenáva, že trestné činy prejednáva výlučne trestný súd, ktorého vecná a miestna príslušnosť je daná zákonom. Pôsobnosť exekučného súdu je striktno vymedzená Exekučným poriadkom (zákon č. 233/1995 Z. z.) a vzťahuje sa na výkon exekučnej činnosti. Tieto dve oblasti sa neprekrývajú ani z hľadiska hmotnoprávných, ani z hľadiska procesnoprávných predpisov.

Pokiaľ ide o ostatné dovolacie námietky obvineného, ktoré spĺňajú požiadavku podľa § 371 ods. 4 Tr. por., k týmto dovolací súd uvádza nasledovné :

Podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Porušením práva na obhajobu sa rozumie najmä porušenie ustanovení o povinnej obhajobe v zmysle § 37 Tr. por. Ide obzvlášť o situáciu, keď obvinený po určitú časť trestného konania nemal obhajcu napriek tomu, že ho mal mať, a zároveň orgány činné v trestnom konaní alebo súd v tomto čase reálne vykonávali úkony trestného konania, ktoré smerovali k vydaniu meritórneho rozhodnutia, prípadne ak ide o iné pochybenie súdu alebo orgánov činných v trestnom konaní, v dôsledku ktorého dôjde k odňatiu alebo znemožneniu riadneho uplatnenia procesných práv obvineného. Intenzita takéhoto porušenia musí dosahovať stupeň zásadnosti, teda takéto porušenie musí kardinálnym, kľúčovým spôsobom zasiahnuť do možnosti obvineného uplatniť jeho základné právo brániť sa proti tvrdeniam obžaloby.

Obvinený v rámci uvedeného dovolacieho dôvodu namietal nepreskúmateľnosť vydaných rozhodnutí v prejednávanej veci a v nich absentujúce vymedzenie porušeného zákonného ustanovenia, nedostatok náležitého odôvodnenia vo vzťahu k obhajobnej argumentácii a konštatáciu krajského súdu o bezpredmetnosti jeho obhajoby.

Dovolací súd k predmetným námietkam uvádza, že právo na spravodlivý proces, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo obvineného na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, nemožno chápať ako právo absolútne. Ústavný súd Slovenskej republiky v tejto súvislosti už vyslovil, že všeobecný súd nemusí v odôvodnení rozhodnutia dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi,

ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi (viď napr. sp. zn. IV. ÚS 115/2003, II. ÚS 76/2007, I. ÚS 241/2007). Odpoveď treba dať iba na tie argumenty, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie (Higgins c/a Francúzsko, porovnaj tiež Hiro Balani c/a Španielsko, Georgiadis c/a Grécko, etc.), na tie, ktoré zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia. Dovolací súd zastáva názor, že rozhodnutia súdu prvého a druhého stupňa zodpovedajú kvalitatívnym požiadavkám na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia, keď spolu dávajú komplexnú odpoveď na všetky otázky týkajúce sa viny a trestu obvineného i skutočností a dôkazov, na základe ktorých bolo rozhodnuté. Obzvlášť odvolací súd sa pomerne podrobne vysporiadaval s dôkaznou situáciou v prejednávanej veci, s právnou kvalifikáciou skutkov, otázkami súvisiacimi s uloženým trestom i obhajobnou argumentáciou, ktorú v nadväznosti na rozbor dôkaznej situácie vyhodnotil ako účelovú a bezpredmetnú. Predchádzajúce vytknuté nedostatky prvostupňového rozsudku odvolací súd sám zhojil, preto pri posudzovaní oboch rozhodnutí ako jedného celku (I. ÚS 336/2016, III. ÚS 447/2016, I. ÚS 290/2016) argumentácia obvineného v tomto smere neobstojí.

Pokiaľ ide o námietku absencie zákonného ustanovenia, ktoré malo byť obvineným porušené, dovolací súd zistil, že skutkové vety pod bodom 1/ až 3/ (prvostupňového rozhodnutia) neobsahujú paragrafové znenie ani odkaz na príslušnú normu, na druhej strane však obsahujú jasnú formuláciu porušenej povinnosti: vymožené prostriedky obvinený oprávneným osobám neodovzdal a tieto si prisvojil (pri skutkovej vete pod bodom 2/ „ponechal si ich“). Zmienená výhrada sa preto javí ako formalistická až paradoxná, keď sám dovolateľ zároveň tvrdí, že v čase skutkov takáto povinnosť v zákone (Exekučnom poriadku) expressis verbis zakotvená ani nebola. Pokiaľ však uvedené tvrdenie malo smerovať k záveru, že absencia explicitnej zákonnej úpravy povinnosti súdneho exekútora vyplatiť oprávnenej vymožené finančné prostriedky znamená zároveň neexistenciu tejto povinnosti, dovolací súd uvádza, že tento rovnako formalistický prístup k výkladu právnych noriem vylučuje ich zjavný zmysel a účel. Ústavný súd už vyslovil (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, m. m. I. ÚS 306/2010), že k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa jeho účelu a zmyslu (non in legendo, sed in intelligendo leges consistunt). Platí to aj v prípade spornej povinnosti súdneho exekútora, keď zefektívnenie a urýchlenie núteného výkonu rozhodnutia a uspokojenie pohľadávok oprávnených osôb bolo základným zmyslom vzniku Exekučného poriadku a zároveň jeho cieľom [v dôvodovej správe k zákonu č. 233/1995 Z. z. sa uvádza, že „Zriadením inštitútu súdneho exekútora a jeho praktickým uplatnením možno predpokladať pozitívny dosah v oblasti výkonu súdnych rozhodnutí i rozhodnutí iných orgánov štátu bez väčšej ingerencie štátu v oblasti personálneho a materiálneho zabezpečenia týchto činností... V štátoch, kde tento inštitút má tradície, je evidentná vyššia efektívnosť vymáhania všetkých pohľadávok (v priemere 70% oproti 30% v krajinách, kde túto funkciu plní štátny orgán) a zníženie počtu prípadov vymáhania pohľadávok nezákonným postupom.“]. Zjavnosť zmyslu a cieľa právnej úpravy výkonu exekučnej činnosti nevyhnutne vedie k intolerancii konania in fraudem legis v právnom štáte, osobitne pokiaľ ide o osobu štátom určenú a splnomocnenú, ktorej bol zverený výkon časti verejnej moci štátom.

Vzhľadom na uvedené možno uzavrieť, že nedošlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por.

Napokon dovolateľ namieta dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku a použitie iného hmotnoprávneho ustanovenia je pochybenie súdu pri aplikácii práva na skutok, ktorý bol zistený a v potrebnom rozsahu objasnený, a to v takej intenzite, že to zásadne ovplyvnilo postavenie obvineného (a contrario § 371 ods. 5 Tr. por.). O nesprávnu právnú aplikáciu práva ide najmä vtedy, ak bol skutok v napadnutom rozhodnutí

kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin v tomto prípade nešlo, alebo ak išlo o iný trestný čin, než ten, ktorý sa nachádza v právnej vete napadnutého rozhodnutia, teda ak skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný (podradený) pod nesprávnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom takáto nesprávna subsumpcia bola v neprospech obvineného (teda spravidla pôjde o prísnejšie trestnú skutkovú podstatu). V tejto súvislosti však treba podotknúť, že dovolací súd pri preskúvaní uvedeného dovolacieho dôvodu nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku, čo je explicitne vyjadrené i v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ veta za bodkočiarkou Tr. por. Zabezpečiť správnosť a úplnosť skutkových zistení a následne ustáliť skutok je vecou súdu prvého, prípadne druhého stupňa, a dovolací súd už nie je oprávnený zistený skutok skúmať ani prehodnocovať, ale musí ho ako správny prezumovať a vychádzať z neho. Rovnako to platí o dôkazoch vykonaných súdmi nižšieho stupňa a ich hodnotení, ktoré sú predpokladom pre ustálenie skutkových záverov.

Z podstaty väčšiny dovolateľom tvrdených námietok k tomuto dovolaciemu dôvodu vyplýva, že smerujú proti správnosti a úplnosti zisteného skutku, rozsahu a hodnoteniu vykonaného dokazovania, preskúvanie ktorých je v zmysle uvedeného dovolacím súdom neprípustné.

In medias res dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. obvinený namietal nenaplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu, pre ktorý bol odsúdený, a skutočnosť, že súd v jeho veci neaplikoval ustanovenie § 28 ods. 1 Tr. zák. K týmto dovolací súd uvádza toľko, že po preskúmaní veci nezistil také pochybenia, ktoré by znamenali naplnenie dôvodov dovolania v zmysle uvedeného. Z vymedzenia skutkov tak, ako boli ustálené súdom prvého stupňa, je jednoznačné, že sú pokračujúcim zločinom sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d/, ods. 3 s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. a že obvinený naplnil ich skutkovú podstatu, ako je vymedzená v Trestnom zákone, teda k nesprávnej aplikácii práva zo strany súdov nedošlo. Dovolací súd sa stotožňuje s právnym názorom súdov nižšieho stupňa v tejto otázke a dodáva, že konanie obvineného, ktorým bola naplnená skutková podstata tohto trestného činu, spočívalo v prisvojení si vymožených finančných prostriedkov, jemu ako súdnemu exekútorovi (aj keď s pozastaveným výkonom exekučnej činnosti) zverených. K vyplateniu všetkých vymožených čiastok nikdy nedošlo a oprávnené osoby v predmetných exekučných konaniach neboli uspokojené na svojich pohľadávkach v rozsahu, v ktorom by, v prípade plnenia si povinností obvineného ako súdneho exekútora, uspokojené mohli byť. Uvedené logicky potom vylučuje aj možnosť použitia § 28 ods. 1 Tr. zák., podľa ktorého čin inak trestný nie je trestným činom, ak ide o výkon práva alebo povinnosti vyplývajúcich zo všeobecne záväzného právneho predpisu, z rozhodnutia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, z plnenia pracovných či iných úloh alebo zo zmluvy, ktorá neodporuje všeobecne záväznému právnemu predpisu ani ho neobchádza; spôsob výkonu práv a povinností nesmie odporovať všeobecne záväznému právnemu predpisu. Ukrátenie dotknutých subjektov na ich právach a konanie v rozpore so zákonom totiž nemôže byť výkonom práva ani plnením zákonnej povinnosti.

Z uvedeného je zrejmé, že v rozsahu námietok obvineného nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371 Tr. por., a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 382 písm. c/ Tr. por. jeho dovolanie na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.